

ИнообЕл

ДЕЦЕМБАР 2010. / ЈАНУАР 2011.

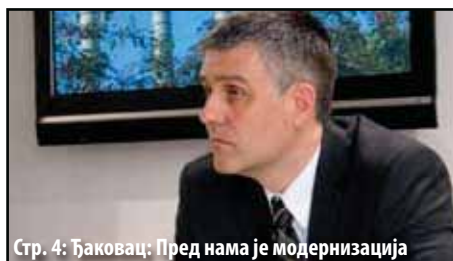

ГО▲ИНА

Београдских електрана

Стр. 2: Пређић: Иза нас је 45 година успеха

Стр. 4: Ђаковац: Пред нама је модернизација

Стр. 6: Градоначелник: Предстоји још пуно посла

Иза нас је 45 година успеха, али и бројних искушења

Поносан сам што имам прилику да вам се обратим у име предузећа које ове године обележава 45 година постојања. Од 1965. године, када је озваничен почетак централизованог снабдевања топлотном енергијом, до данас наше предузеће се, без обзира на многобројне потешкоће, па и разарања, развијало брзим и незаустављивим темпом, бржим од многих других комуналних система у Београду. Због тога са задовољством могу да кажем да су данас „Београдске електране“ стуб енергетског система, не само Београда, већ и целе Србије. Наш рад има изузетно велики значај за привреду престонице и целе земље, али, што је најважније, и за грађане Београда

због којих постојимо. Зато је велика одговорност на ономе ко предводи „Београдске електране“.

Здравље је највеће богатство. Сходно томе, у протекле две деценије испунили смо једну од најзначајнијих улога – унапредили смо животну средину Београђана. Гашењем више од 1.000 котларница, које су сагоревале хиљаде тона угља и мазута сваке године, и прикључењем њихових корисника на систем даљинског грејања, омогућили смо чист ваздух у престоници. Зато можемо рећи да је свака инвестиција у „Београдске електране“ исплативо улагање за повећање тог богатства. Када у

свечарском расположењу, у тренутку обележавања годишњица и јубилеја, погледате уназад можда сав уложен труд и све оно што је урађено за 45 година делује једноставније и лакше него што је то заиста било. Али, није било лако. Није лако ни сада, а биће још теже у наредним годинама – све док „Београдске електране“ не учврсте позицију константно повећавајући ефикасност рада, спроводећи мере рационализације и модернизације у свим сегментима пословања.

Наш успех се увек састојао у томе да будемо што неприметнији. Успех је то што су станови наших корисника топли када је хладно, што имају непрекидно грејање током ледених дана. Успех је што Београђани живе у топлим домовима и не размишљају о томе шта су све запослени „Београдских електрана“ морали да ураде да би то било тако.

Иза нас је време великих искушења и изазова. Не смемо заборавити да смо се у претходној деценији суочили чак и са неразумним бомбардовањем постројења. Успешно смо савладали и економске баријере које су пред нас биле постављене, па и оне које су нам наметале енергетске кризе. У то време „Београдске електране“ ни у једном тренутку нису стале и изневериле своје кориснике. Највеће напоре поднели су радници овог колектива, који су предузеће доживљавали као свој дом. Због тога су наши заједнички циљеви, али и наша мисија испуњавани и у време највећих изазова. Стотине хиљада станова су увек били топли.

Историја предузећа се, пре било чега другог, односи на људе, на запослене, пензионере и на све оне који више нису са нама, а који су животе посветили раду и развоју нашег колектива. Сви су они оставили велики траг – и они који су градили прве топлане и топловоде, и они који сурадили када су седамдесетих и осамдесетих година прошлог века топлане ницале као печурке, и они који су деведесетих година успевали да, често и без минимума услова за рад, спасавају шта се спасти могло. То су и они који су 4. априла 1999. године одмах дошли на посао када је бомбардована топлана „Нови Београд“, и они који су од 2000. године па до данашњих дана радили на реконструкцији и унапређењу „Београдских електрана“. Историјат овог предузећа чини и увек добар однос са свим сарадницима, фирмама које су заједно са нама градиле и решавале велике проблеме, предузећима од којих смо набављали модерну и квалитетну опрему, од којих смо учили,

али смо понекад и ми њих подучавали. Те четири и по деценије функционисали смо као део градске породице јавних комуналних предузећа и заједно са градском управом решавали проблеме на задовољство Београда и Београђана.

Иако су пред нама нови изазови које носи ново време, као седми генерални директор имам обавезу да заједно са својим тимом учиним све да посао који нам је поверен радимо на највишем професионалном нивоу и да нашим суграђанима непрекидно пружамо најквалитетније услуге. И поред недостатка финансијских средстава наше предузеће ни у наредним годинама неће бити заустављено у процесу модернизације постројења. Напротив, један од наших најозбиљнијих приоритета јесте да генерацијама које долазе остане стабилан и модеран систем који ће задовољавати потребе грађана Београда. Дугорочно гледано, предузеће у том процесу нема алтернативе. Због тога инсистирамо на изградњи нових капацитета и модернизацији постојећих. Инсистирамо такође на обнови и унапређењу свега што су генерације пре нас стварале.

Гледајући у будућност, сигуран сам да ће ускоро бити реализован пројекат мерења и наплате топлотне енергије по стварном утрошку. Међутим, верујем да ће то постати актуелно тек када сви схвате да је топлотна енергија роба као и свака друга и да има реалну цену. Тада ће корисници наших услуга и сами тражити модел смањења сопствених трошкова. У том светлу обновљена је идеја о изградњи топловода Обреновац-Београд, као и да се користе све друге расположиве и нове технологије везане за обновљиве изворе енергије, попут соларне и хидрогеотермалне енергије и биомасе.

Као лидери у производњи и дистрибуцији топлотне енергије, не само у Србији него и у региону, имамо обавезу да наше предузеће тако и позиционирамо у свим сегментима регионалне сарадње. У оквиру те сарадње пре свега ће доћи до размене мишљења и сакупљања искустава о развојним пројектима, новим технолошким решењима, нарочито из области енергетске ефикасности и коришћења алтернативних енергетских ресурса, али такође ће бити речи о организацији, односно унапређењу пословања.

Реч генералног директора из нове монографије „Београдских електрана“

Пред нама је модернизација

3.000 мегавата инсталисаних капацитета „Београдске електране“ се налазе на врху енергетске мапе Србије. Модернизацијом и аутоматизацијом производних и дистрибутивних постројења, наше предузеће је поставило стандарде не само у Србији, у чијим градовима функционише више од 60 топлана, већ и у читавом региону. Ширећи топловодну мрежу, све бројнијим корисницима омогућавамо пријатан живот и рад у условима оштрих, а често и других београдских зима. Чак и када се нагло, и без упозорења, прекине доток природног гаса у Београду и Србији, ми знамо да пронађемо начин да наши корисници то не осете. Међу више од 1.000 угашених котларница и топлана у Београду, које су застареле и еколошки неприхватљиве у савременом друштву, ускоро ће се наћи и она у Земуну која ће престати да загађује животну средину. Такође, ми смо међу првим јавним енергетским предузећима у југоисточној Европи која користе еколошко гориво – биомасу. Учешћем у капиталном пројекту Града, обнови једне од најзначајнијих саобраћајница у Београду – Булевара краља Александра – омогућили смо да топле домове добије хиљаде нових корисника. Помно пратећи дугорочни план развоја Београда, разрадили смо тактику којом ћемо, захваљујући обнови и проширењу магистралних топловода испод моста „Газела“, на нашу мрежу прикључити део града на десној обали Саве и плато Железничке станице, где ће бити изграђене хиљаде квадратних метара нових објеката.

Ту се нећемо зауставити, јер Београд не заслужује да заостаје ни технолошки за европским градовима. Наш циљ је да корисници ускоро добију могућност да сами управљају својим грејањем, односно да одређују колико ће топлотне енергије преузети и када. Верујем да ће у наредним годинама и деценијама та топлотна енергија све више потицати из обновљивих извора, из расположивих вишкова енергије у Београду, из спалионице отпада, а све мање из фосилних горива. Уз све те промене једна ствар ће ипак остати иста – добро загрејани станови и канцеларије Београђана. Један од наших циљева је и да поново производимо електричну енергију на најфикаснији начин и тиме оправдамо име. Ово се односи само на енергију која се рационално и енергетски ефикасно производи и користи, штитећи тако буџет Града и наших корисника и чувајући животну средину Београда.

Велика ми је част да будем део „Београдских Електрана“ у тренутку када ово предузеће, као једно од најзначајнијих за грађане и привреду Београда, слави 45 година постојања. Могућност да се директно и позитивно утиче на развој система који обезбеђује угодан живот за милион грађана Београда представља велики изазов и истовремено је велика одговорност. Заједнички задатак свих нас који чинимо „Београдске електране“ јесте да још брже, снажније и одлучније наставимо пут развоја компаније. То дугујемо онима који су оставили неизбрисив траг у историји „Београдских електрана“, али и будућим генерацијама.

Београд је модеран град у којем су у овом тренутку започети велики инфраструктурни пројекти и уједно највеће градилиште у Србији и региону. Међу капиталним пројектима, као што су изградње мостова, школа и дечијих обданишта, канализационе и водовodne мреже и путева, нашли су се и наши велики пројекти. На тај начин „Београдске електране“ су још једном доказале да су лидер међу београдским предузећима у развоју инфраструктуре. Изградњом нових и савремених котлова, попут оних у топланама „Вождовац“ и „Нови Београд“, и са око

Од далеке историје до далеке будућности

Поводом обележавања 45. рођендана „Београдских електрана“, на иницијативу менаџмента, Тима за корпоративни развој и Службе за информисање и комуникације, а у сарадњи са издавачем „Седмом силом“, први пут после 15 година израђена је нова монографија предузећа. Делови материјала о историјату, као и о развоју предузећа, преузети су из претходне монографије.

Тако је пред почетак грејне сезоне 2010/2011. објављена друга монографија у историји предузећа, у којој је забележено готово све значајно што се десило у енергетици Београда од 1965. до 2010. године. У овој публикацији је на 160 страна представљен комплетан развојни пут предузећа, од дана када је 22. децембра 1965. године, припајањем „Топлана“ предузећу „Електрана“, настало садашње јавно комунално предузеће, па све до данас када „Београдске електране“ са 300.000 корисника, 600, односно 1.200 километара топловodne мреже и капацитетом у производњи од готово 3.000 мегавата, представљају лидера у производњи и дистрибуцији топлотне енергије у региону. Тај датум се равноправно придружује оним који су у историју Београда уписани пре више од једног века, као што су увођење електричног осветљења, полазак првог трамваја и прва чаша воде наточена из градског водовода. Претходна монографија „Београдских електрана“ издата је 1995. У последњих 15 година дешавања у земљи утицала су и на развој предузећа. „Београдске електране“ претрпеле су разарање током НАТО бомбардовања, деведесетих година прошлог

века због сложене економске и политичке ситуације недовољно се улагало, али без обзира на све станови наших корисника увек су били топли, а најсложенији систем за производњу и дистрибуцију топлотне енергије у Европи је очуван. Они који буду читали ову публикацију увериће се да је од 2000. године Београд био лидер у Србији у овој области, јер је почело значајније улагање у систем даљинског грејања, модернизована су постројења, проширена је топловодна мрежа и прикључен велики број нових корисника. Детаљно су представљени пројекти који су помогли развој предузећа, од гашења котларница, преко Програма донације немачке владе и Програма рехабилитације даљинског грејања у Београду. Такође, пажња је посвећена заштити животне средине, пројекту корпоративног развоја и сертификатима за стандард које смо добили.

Читаоци ће моћи да завире и у будућност предузећа, да се упознају са амбициозним плановима који су пред нама. Моћи ће да уживају у живописним фотографијама на којима су овековечена лица колега док обављају свакодневне послове. Тим поводом желимо да захвалимо свим колегама и руководиоцима који су омогућили да предузеће добије непроцењиву архиву новијих фотографија. На тим сликама су колеге које су оставиле неизбрисив траг, а које ће се, сигурни смо, наћи у некој новој монографији или публикацији.

Оно што ову монографију чини посебном јесте такође то што поред историјских чињеница и података о развоју „Београдских електрана“ читаоци могу да сазнају и занимљиве детаље из свакодневног живота предузећа, на пример како су се некада поткивали коњи – Штајерци – који су вукли шљаку од садашње топлане „Дорћол“ до Француске улице. Наша нова монографија ће читаоца вратити у прошлост, упознаће га са битним чињеницама из богате историје Београда и пружити слику о томе како је текло грејање у престоници Србије кроз историју. Лаганим корацима читаоца ћемо провести кроз време – од настанка Сингидунума, преко првих идеја о увођењу централног грејања, до будућности и јасних визија о томе како би наше предузеће требало да изгледа 2030. године. Да не откривамо све!

Издавач монографије је ЈКП „Београдске електране“. Идејни пројекат извело је Друштво за издавање новина „Седма сила“. Нажалост, због мало расположивих средстава, публикација је штампана само у 300 примерака.

ГРАДОНАЧЕЛНИК ДРАГАН ЂИЛАС И ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ГРАДА АЛЕКСАНДАР АНТИЋ О ДОСАДАШЊИМ РЕЗУЛТАТИМА И ПРЕДСТОЈЕЊИМ ПРОЈЕКТИМА

Предстоји још пуно посла

„Када смо пре две године обећали нове мостове, многи нам нису веровали, а данас је видљиво колико далеко су ти пројекти одмакли. Слично је било и када смо рекли да ћемо за годину и по дана направити 20 нових обданишта, а успели смо. Нису нам веровали да можемо да реконструишемо Булевар краља Александра за шест месеци, јер се то некада радило годинама, али смо показали да и то можемо. Због тога је данас Београд најдинамичнији део Србије, а усуђујем се да кажем и читавог региона“ – рекао је градоначелник Београда Драган Ђилас на конференцији у Старом двору, посвећеној двогодишњици од формирања градске власти.

Сумирајући резултате у протекле две године, градоначелник је истакао да је, упркос глобалној светској кризи и чињеници да је градски буџет реално мањи за око 250 милиона евра, у Београду постигнуто много, али да предстоји још пуно посла. Само за социјална давања из градског буџета у протекле две године издвојено је више од пет милијарди динара, од чега је за помоћ око 46.000 трудница и породиља утршено око милијарду динара. Изграђено је 20 вртића, а гради се још пет нових. У протекле две године изграђене су 4 нове школе, 18 је реконструисано и санирано. Изграђена су и 3 нова дома здравља,

која су опремљена најсавременијим здравственим апаратима. Град је радио и на два велика пројекта станоградње – на коришћење су предата 63 социјална стана, изграђено је још 80, а на конкурс је подељено и 1.000 социјално непрофитних станова, који се sukcesивно завршавају и усељавају. Реконструисана је и проширена Савска улица, ново рухо добиле су и улице Ресавска и Пожешка, као и Булевар краља Александра. Асфалт су по први пут добиле 334 улице, у укупној дужини од 230 километара.

У Београду се после 35 година гради један нови мост, а у току су и припреме за градњу моста од Земун до Борче. Град је такође издвојио средства за ревитализацију „Беовоза“. Спровођењем обједињених јавних набавки уштеђено је око 300 милиона динара. Због новог начина рада, Град је за осам одсто имао већу уштеду него 2008. године.

Градоначелник Драган Ђилас захвалио је коалиционим партнерима из СПС-а, ПУПС-а, Г17 Плус, ЛДПа, СПО-а и СДП-а што су прихватили правило на којем је и формирана градска власт, а то је да је Београд изнад свих странака и сваке политике. Он је такође захвалио странкама ДСС, СНС и групама грађана, чији се представници налазе на водећим функцијама

Градоначелник и председник Скупштине у обиласку највећих инфраструктурних пројеката

у београдским општинама Гроцка, Земун, Лазаревац, Младеновац и Вождовац, јер су упркос страначким разликама радили заједно у интересу грађана.

Он је додао да је данас у Београду тешко бити задовољан, пре свега због тога што се живи економски слабије него пре две године – просечна плата изражена у еврима мања је за око двадесет одсто. „Када имате такву ситуацију људи не могу да кажу да је добро, али важно је да примећују да се у Београду наставља оно што је било и у прошлој власти, само много брже, интензивније, а у неким стварима и боље“ – казао је Ђилас.

Градоначелник је истакао да је квалитет ове власти у томе што не бежи од проблема и не гура их под тепих. „Нисмо побегли од проблема изградње мостова, ни од тога да имамо скоро 10.000 деце на листама чекања, ни од расељавања нехигијенских насеља, нити од непопуларне одлуке да се посеку платани у Булевару краља Александра. Ова власт није популистичка и не доноси само мере са којима се сви слажу и мисле да су добре. Лепо је када дамо помоћ угроженим пензионерима, када помогнемо трудницама и породиљама, када децу из социјално угрожених породица пошаљемо бесплатно на летовање или суграђанима старијима од 65 година омогућимо бесплатан превоз, али било је и одлука које нису сви оценили као добре. Када смо рекли да уплатнице „Инфостана“ морају да се плаћају, када

смо поново увели контролор у возила градског превоза или повећали порез на имовину, то није свима пријало, али су те одлуке биле неопходне како би град несметано могао да функционише. Тако ћемо се понашати и у наредне две године, али ћемо се потрудити да грађани знају где је потрошен сваки динар“ – рекао је Ђилас.

Председник Скупштине града Александар Антић напоменуо је да је градски парламент усвајањем новог Пословника о раду убрзао доношење важних одлука и значајно повећао ефикасност. За две године одржане су 24 седнице, на којима је усвојено више од 2.500 аката.

„Све што смо урадили у протекле две године постигли смо као тим и верујем да је то наш највећи успех. Посебно сам задовољан што је овај састав градске власти формиран у политички тешком и комплексном времену. Ипак смо успели да направимо систем који је у протекле две године упорно радио у интересу Београда и Београђана. Верујем да ћемо у другој половини мандата и даље давати најбоље што можемо за Београд и Београђане, да политиком цена услуга које пружамо грађанима нећемо додатно оптеретити већ ионако тешку социјалну ситуацију наших грађана, да ћемо наставити са мерама социјалне политике које ће олакшати кризу, као и са развојем града овако како и смо започели“ – рекао је Антић.

За грејање врло добра оцена

По завршетку грејне сезоне 2009/2010. „Београдске електране“ (у даљем тексту БЕ) спровеле су истраживање – анализу задовољства грађана Београда (корисника даљинског грејања) радом и услугама које пружа наше предузеће. Истраживање је спроведено на репрезентативном узорку од 1.000 испитаника, грађана Београда из различитих делова града, према грејним подручјима. Овим путем желимо да вам скренемо пажњу на неке карактеристичне резултате истраживања и ставове корисника даљинског грејања, које свакако треба имати у виду, макар информативно. Такође имајте у виду да интегрални извештај има 409 страница, да скраћена верзија има 63 стране текста и графикана, а да је за вас припремљена ова, максимално скраћена верзија,

са најинтересантнијим подацима и краћим коментарима.

1. У општем делу, везаном за финансијски и стамбени статус корисника, може се видети: да је свега 42 % испитаника запослено, а преостали део чине пензионери и незапослена лица, да око 65 % испитаника има примања испод 40.000 динара, или нема лична примања, да чак 84 % свој животни стандард/стање описује као просечан (61 %), сиромашан или врло сиромашан, да просечна старост стамбених објеката у којима живе испитаници износи 54 године, да су око 75 % испитаника 10 и више година корисници услуга БЕ, тј. 60 % користи наше услуге 20 година и дуже.

2. Оцена за ангажман и квалитет грејања – за цео период од када су поједини корисници у нашем систему јесте: 13 % незадовољних и 67 % задовољних, уз 20 % без одређења (ни задовољни, ни незадовољни) – што даје просечну (високу) оцену задовољства од 3,75.

3. Што се тиче заптивености станова (зидова, столарије) и топлотне изолације, чак 84 % испитаника није ништа радило на том пољу у својим становима. Прилично је поразно то што од испитаника који нису ништа радили по питању унапређења изолације и заптивености у становима 81 % не планира да нешто тако ради у будућности, а чак и уз понуђен кредит на (у анкети) 7 година, 78 % се изјаснило да ни тада не би радили такве радове, а свега 8,7 % томе би приступило.

4. Оцена за квалитет грејања у протеклој грејној сезони је 3,81, што је више него оцена за целокупни претходни период у којем су корисници имали грејање. С друге стране, по анкети из 2009. године, просечна оцена је била чак 3,98 (што је можда последица гасне кризе и добре реакције БЕ у том смислу).

5. Што се тиче односа цене и квалитета грејања, скоро четвртина корисника мисли да су цене високе за лоше грејање, а 16 % испитаника мисли да је грејање скупо, али добро. Ипак, 50,5 % корисника сматра да су и грејање и цене добри.

6. Још један одговор из анкете такође је врло забрињавајући. На питања „У којој мери сматрате оправданим поскупљење цена грејања услед великог повећања цена енергената, пре свега гаса и мазута?“ и „У којој мери сте спремни да прихватите поскупљење грејања ако је то услов редовног и нормалног функционисања и пружања адекватних услуга БЕ?“ – скоро 60 % испитаника не сматра оправданим поскупљење, нити је спремно да прихвати такво поскупљење чак и по цену поремећаја у функционисању БЕ, што говори о томе да више од половине испитаника не жели реално да сагледа позицију БЕ и енормна поскупљења енергената у последњих пар година. У следећем одговору види се да 85 % испитаника најављује да ће уредно плаћати рачуне Инфостана. Свега 2 % каже да то неће моћи, а 9 % не зна или не жели да одговори.

7. За 8,5 % испитаника било би повољније да се рачуни за грејање плаћају само у току грејне сезоне, а 9,4 % сматра да је свеједно да ли ће их

плаћати током грејне сезоне или целе године. На основу таквог процента (потенцијално скоро 20% испитаника), Инфостан би требало да омогући корисницима да се изјасне да ли желе да плаћају грејање само током грејне сезоне, и да на име тога добију одређен попуст, којим би били задовољни и БЕ и Инфостан и корисници.

8. У анкети су дати и неки ставови корисника о појединим елементима рада БЕ и о општим питањима из домена рада БЕ, па тако:

– 65 % испитаника мисли да „има људи који не плаћају рачуне зато што мисле да их нико не може принудно наплатити“, док се око 20 % не слаже са том тврдњом

– 41 % испитаника мисли да „има људи који не плаћају рачуне зато што плаћају велике рате кредита“, док се 31 % не слаже са том тврдњом.

9. Од испитаника чак се 75% никада није обратило „Електранама“ у вези са неким кваром. Од осталих испитаника, који су се обраћали БЕ, њих 43% се прошле грејне сезоне обраћало БЕ, тј. Диспетчерском центру. Оно што је необично и негативно по БЕ јесте тврдња да чак 31 % испитаника који су се у прошлој сезони обраћали Диспетчерском центру није отклонио проблем са грејањем (када се та бројка преведе на ниво свих корисника, види се да је реч о око 3 % укупног броја корисника, што је озбиљна бројка). Нажалост, због ограничених могућности једне овакве анкете, ти одговори нису даље истраживани.

10. Ево још неких занимљивих података из анкете:

– 65 % испитаника је задовољно брзином изласка радника БЕ на терен, а 18 % није

– 74 % испитаника је задовољно љубазношћу и комуникативношћу радника БЕ, а 10 % је незадовољно

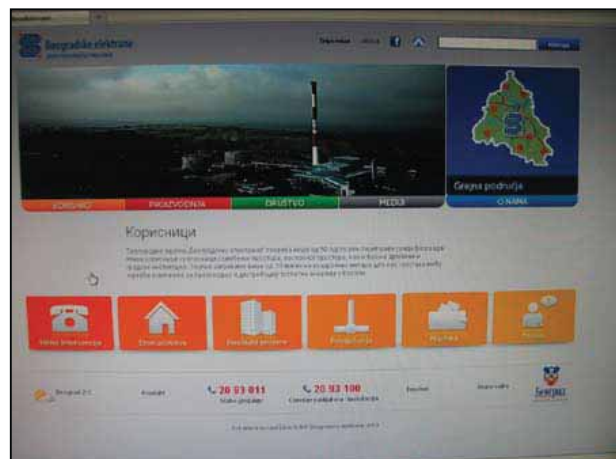
– 67 % испитаника је задовољно стручношћу радника БЕ, а 15 % није

Као и увек, сви резултати оваквих истраживања су дискутабилни по питању компетентности корисника да дају добар одговор на поједина питања, а одавно је познато да високе цене грејања увек дају лошије резултате по питању задовољства. Али, како год, кога да питамо ако не наше кориснике?

С. Огризовић

Нови веб сајт за ново време

Уочи значајног јубилеја „Београдских електрана“, 45. годишњице постојања, нашим корисницима смо „подарили“ нови интернет сајт. Време у којем живимо – време електронске комуникације – наметнуло је потребу да се направи платформа која ће на најефикаснији начин задовољити потребе како корисника, тако и нас који пружамо услуге. Битно је такође да се нова платформа може унапређивати и временом усавршавати, сходно потребама свих корисника услуга „Београдских електрана“.

Нови изглед нашег веб сајта

Те потребе првенствено се огледају у сврсисходним информативним и едукативним садржајима, као и у томе што је електронским путем олакшан контакт потрошача са „Београдским електранама“, а то је уједно и одговор на питање шта је циљ овог веб сајта.

Задатак „прављења“ новог веб сајта, преко кога ће веза са циљном групом бити успостављена према најсавременијим стандардима онлајн комуникације, поверен је агенцији са дугогодишњим доказаним искуством – Тридент медиа групи и Служби за информисање и комуникације нашег предузећа. Током израде портала, координацију између свих структура извршилаца овог пројекта, у коју је укључена и радна група из прве поставе менаџмента, вршио је заменик генералног директора Ненад Ђаковац.

Организација – оптимизација веб сајта

Сматрамо да корисници услуга „Београдских електрана“ заслужују да имају свеобухватну информацију о компанији којој су указали поверење. Из наведеног разлога трудили смо се да проникнемо у „тајне“ израде доброг веб сајта, као и да дођемо до података како се просечан посетилац веб сајта понаша док је на њему присутан, тј. шта воли, а шта не.

Дошли смо до следећих сазнања: просечан посетилац увек зна шта тражи, нестрпљив је да пронађе одређену информацију и помало сумњичав у односу на оно што прочита. Текст никада не чита од почетка до краја, већ прелеће преко њега очима и углавном се усредсређује на наслове и кључне речи. У случају да има проблема са претраживањем, напушта тај веб сајт и углавном му се више не враћа.

На основу наведених чињеница установљени су опште прихваћени стандарди којима смо се руководили приликом израде нашег веб сајта.

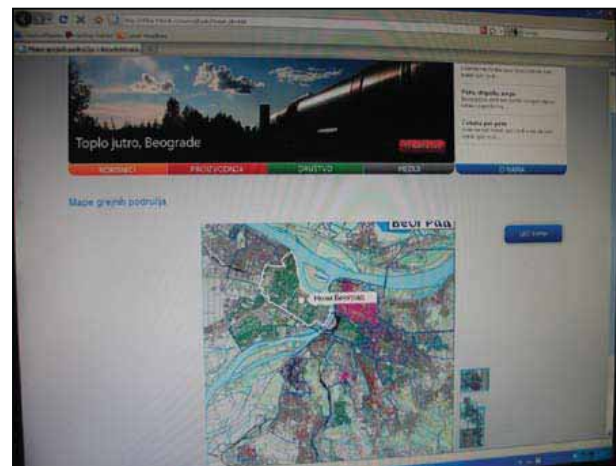
С обзиром на то да је први задатак био лак – одређивање циљне групе за коју се зна да припада најширој категорији, јер је чине житељи града Београда, приступило се најтежем задатку – организацији интернет сајта. Скица организације морала је да обухвати све делатности (али не у смислу копирања организационе шеме предузећа), потом улогу коју компанија има у друштву, као и категорију – медији, која је незаобилазна карика у ланцу свеобухватне комуникације.

Организација или, како се то често каже, оптимизација веб сајта, је други носећи стуб сваког портала. Добра оптимизација јесте она коју сваки посетилац може да разуме како би лако „руковао“ претрагом. Лака претрага или навигација, значи да је веб сајт тако организован да се са што мање кликова одлази и враћа на странице које се претражују.

Насловна страница портала, тј. она која се прва отвори када се на браузеру (Интернет експлореру, Мозили, Фајерфоксу...) укаца електронска адреса, уједно је и најважнија за веб презентацију. Она даје информацију о томе какав је одређен сајт у сваком смислу.

Copywriting

У нашем језику не постоји реч којом би се превео израз *copywriting*. Он подразумева све оно што се на веб сајту налази, односно садржај сајта и представља трећи стуб у изради сваког портала.

Мапе грејних подручја на нашем веб сајту

Из наведеног се види да смо се трудили да задовољимо прописане стандарде који се примењују приликом формирања садржаја за веб презентацију. Навешћемо само оне најосновније:

- Приликом попуњавања садржаја страница веб сајта ставили смо се у улогу читаоца – корисника услуга. Зато су постављени краћи сегменти текстова, уз коришћење пропратних садржаја – мапа, фотографија, видео клипова, графикона.

- Електронска израда мапа грејних подручја по општинама, које до сада нисмо имали, био је најдуготрајнији и најкомплекснији процес, који је захтевао поступност у сарадњи са ОЦ Планирање и развој, Пројектним бироом нашег предузећа, Геодетским заводом Србије и Тридент медиа групом.

- Израдили смо тродимензионалну мапу са оивиченим грејним подручјима сваке топлане. Поред тога, корисницима ће бити омогућено да помоћу виртуелних тура виде у визуелно реалном формату, рецимо, термо-команду, спортске терене, погон...

- У поткатегојима, где је то било могуће, трудили смо се да садржај текстова не буде обиман, јер корисници воле кратке сегменте и да много не „скролују“, тј. да кликтањем миша иду брзо даље кроз текст.

- Све информације су написане једноставно, лако за читање, без сувишног коришћења стручних термина.

- Постоји такође категорија за електронске пријаве кварова за потрошну топлу воду. То је за сада први корак у процесу имплементације електронских при-

јава свих врста примедби на услуге „Београдских електрана“.

- Уврстили смо и Њуслетер, тј. електронски билтен намењен потрошачима „Београдских електрана“. Путем овог билтена сви заинтересовани корисници, сваког другог месеца, обавештаваће се о новостима које се тичу даваоца услуга топлотне енергије и добијаће савете из области енергетике, енергетске ефикасности и екологије.

- Портал је унапређен и дечијом страницом едукативног садржаја. Меда Топлиша, маскота „Београдских електрана“, учиће и саветоваће децу на који начин да штеде електричну енергију.

- Наш портал је у категорији Друштво, односно у поткатегоји Планинарско друштво, линкован на Фејсбук групу Планинарско друштво „Београдских електрана“, чиме је повећана „видљивост“ самог сајта.

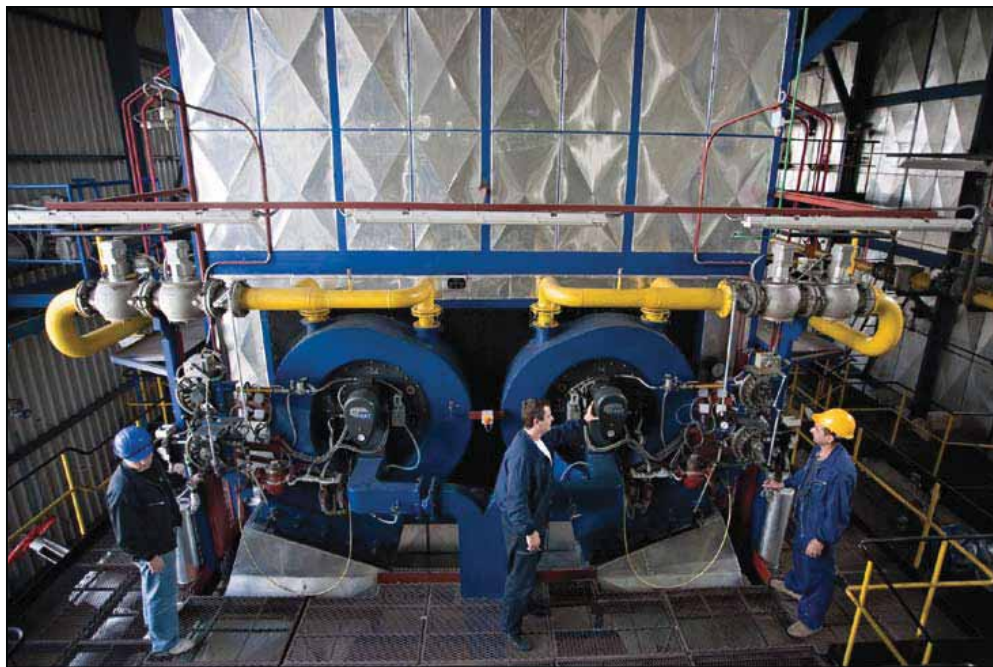
- Корисници топлотне енергије који услугу „Београдских електрана“ плаћају путем „Инфостана“, онедавно имају прилику да на нашем новом веб сајту преконтролишу рачун за обједињену наплату свих комуналних услуга, међу којима је и услуга за испоручену топлотну енергију.

Има још доста новина по којима се наш нови веб сајт разликује од претходног, али и од веб сајтова других јавно-комуналних предузећа и озбиљних корпорација и институција. Провера ће бити могућа на електронској адреси www.beoelektrane.rs

Снежана Луковић

Решења или проблеми

Предлогом закона о комуналним делатностима, којим би Министарство просторног планирања и заштите животне средине требало да замени постојећи истоимени Закон из 1996. године, омогућава се приватним инвеститорима да уђу у партнерство са државом или локалним самоуправама, уз контролу и спречавање монопола у овој профитабилној индустрији.

Ко ће све моћи да се бави комуналним делатностима предмет је Нацрта закона који се још није нашао на дневном реду седнице Владе Србије, иако је јавна расправа о овом пропису завршена још у јулу 2010. године. Без обзира на то што је најављено да закон мора бити усвојен по хитној процедури – јер постоји потреба за инвестицијама у регионалне депоније, у постројења за пречишћавање воде, локалне водоводе и друге делатности, али и због заинтересованих приватних инвеститора који желе да улажу у комуналну привреду – негативне оцене стручне јавности, као и представника локалних самоуправа, заочиле су увођење партнерства између приватног и јавног сектора у овој делатности.

Стручњаци, с друге стране, оцењују да комунални системи (водовод, канализација, градски превоз, јавна расвета) не могу да се развијају искључиво од државног новца, јер буџетских средстава за ове инвестиције, углавном, нема довољно. Само последњи пример (немогућност топлана да макар саме финансирају енергенте) представља аларм, али и доказ да се нешто хитно мора променити – оцењују представници локалних самоуправа. Зато нови закон о комуналним делатностима предвиђа да приватни инвеститори склапају различита партнерства са државом или локалном самоуправом, уз јасну контролу тог процеса.

Следи и закон о јавном-приватном партнерству

Поред закона о комуналним делатностима потребно је што пре усвојити закон којим ће бити дефинисан однос јавног и приватног партнерства. Сагласност на сваки од уговора који локалне самоуправе потпишу са заинтересованим приватним партнерима, према решењу закона о комуналним делатностима, даваће

републичка Дирекција за јавно-приватно партнерство. Циљ уласка приватног капитала у сектор комуналних услуга је да се обезбеди бољи квалитет, већа одговорност, бољи однос цене и квалитета услуга, као и увођење нових технологија, већа рационалност и мањи утицај локалне полике на комунални сектор. Са друге стране, Европа је када је реч о комуналним делатностима већ одавно прихватила принцип да то није посао за локалну власт. Појам јавних предузећа тамо је непознат и годинама функционише принцип јавно-приватног власништва и партнерства.

Осим што комуналне делатности дефинише као делатности од општег интереса, нови закон превиђа да комуналне послове могу да обављају јавно комунална предузећа, органи управе јединице локалне самоуправе, привредна друштва и предузетници, сеоске месне заједнице и традиционалне верске заједнице, које у складу са одлуком јединице локалне самоуправе могу обављати послове уређивања и одржавања гробља.

Такође, према овом закону градови и општине постају власници објеката и уређаја на јавној својини који су се користили за обављање комуналних делатности на њиховој територији, а предвиђено је да том имовином слободно располажу, односно продају је или издају у закуп. Међутим, локалне самоуправе не могу продавати нити давати у закуп мреже и објекте за пречишћавање и дистрибуције воде, односно мреже за пречишћавање атмосферских и отпадних вода, као и мреже и системе даљинског грејања и јавне расвете, јер је реч о инфраструктури која припада такозваним јавним добрима или добрима од јавног интереса. Све што се направи на земљишту које локалне самоуправе на конкурсима уступе предузетницима, којима се повери било која комунална делатност, по истeku уговора припада тим општинама и градовима. Општине такође уређују и услове обављања комуналних делатности, права и обавезе корисника комуналних производа и услуга, начин вршења надзора, а у обавези су и да подстичу конкуренцију у овој грани привреде. Ови послови убудуће ће се добијати искључиво на конкурс и на одређен временски период. Прецизирано је да поверавање комуналне делатности не значи само да ће, на пример, онај ко добије посао одвожења смећа пружати искључиво ту услугу, већ је у обавези да улаже у изградњу, реконструкцију и одржавање инфраструктуре и свих објеката који су део система одвожења смећа или одржавања паркиралишта на територији те општине.

Цене, профит и монопол

Новина је такође да они којима буду поверене комуналне делатности не чекају сагласност од органа локалне самоуправе за повећање цена услуга које пружају, већ зелено светло за свако поскупљење добијају од Дирекције за јавно-приватно партнерство.

Ипак, суштина овог закона је у томе што он озбиљно задире у различите профитабилне интересе. Ако се има у виду да су тренутно свуда у свету најпрофитабилнији послови управљање отпадом и индустрија рециклаже или удружени екологија и комунална привреда, онда је јасно да држава жели да спречи да било ко од инвеститора може да оствари или задржи монопол у овој делатности. Тиме се и поспешује развој ове гране привреде, као и конкурентност, с обзиром на то да је највећи капитал управо присутан на тржишту сировина. На тај начин се обезбеђује и нижа цена услуга, као и виши квалитет због већег броја фирми које се баве складиштењем и рециклирањем отпада.

Такође, овај закон предвиђа да неколико општина или градова могу основати Међуопштински савет за обављање комуналне делатности и поверити му обављање појединих надлежности органа јединице локалне самоуправе у погледу уређивања ове области. Задатак овог савета било би расписивање конкурса за поверавање комуналне делатности, као и доношење одлуке о поверавању и надзору и давање сагласности за евентуалне корекције цена. На тај начин се ствара веће тржиште, односно долази до потенцијално већих инвеститора који могу да улажу у изградњу комуналне инфраструктуре.

Ипак, према ставовима већине локалних самоуправа, организованих у Конференцији сталних градова и општина, овај Нацрт закона није задовољио многе интересе, па ће бројна понуђена решења донети нове проблеме уместо да их реше.

Иако је министар за животну средину Оливер Дулић још у јулу рекао да би Предлог новог закона требало да буде усвојен, а затим прослеђен Народној скупштини по хитном поступку, консултације још трају.

Поред представника локалних самоуправа, и оцене стручне јавности су прилично негативне. „Предлог закона о комуналним делатностима“ – према Центру за либерално демократске студије, односно Борису Беговићу, оснивачу ЦЛДС-а – „толико је лош да би најбоље било да се повуче из процедуре“. Уколико се усвоји, практично ће бити забрањено приватно власништво у пословима, рецимо, даљинског грејања, оценили су стручњаци ЦЛДС-а.

Министар Оливер Дулић

Беговић је рекао да предложени Нацрт закона подилази локалним моћницима, који могу локалне делатности да користе за дневно политичке интересе. Он је такође оценио да је важећи Закон о комуналним делатностима из 1996. много бољи од предложеног Нацрта закона који не омогућава инвестиције приватног капитала у комуналну инфраструктуру. У случају да се усвоји овај закон преостала би само могућност да општине и градови, као власници имовине јавних предузећа, дају концесије у комуналним делатностима, што је лошије решење од приватизације. Беговић је нагласио „да је нови закон о комуналним делатностима наводно предложило Министарство животне средине и просторног планирања, али је мистериозно ко су заправо његови аутори“.

Овај закон, дакле, предвиђа да, поред постојећих, буде основана још једна нова дирекција, без чије сагласности локалне самоуправе не би могле да склапају партнерства с приватним инвеститорима. Практично то значи да са локалне самоуправе не могу да обављају комуналне послове без помоћи приватног капитала, а према томе, како оцењује Беговић, новим Предлогом закона практично се забрањује приватно власништво у пословима даљинског грејања.

Предложеним решењима нису задовољни ни у Самосталном синдикату комуналне делатности, јер он не решава политику цена комуналних услуга, нити прецизира надлежности регулаторног тела које треба да спроводи закон, као ни надлежности локалне

самоуправе. Закон се не бава ни положајем корисника, сматрају у овом синдикату, а кључна замерка је што оваква решења могу да доведу до еколошке катастрофе у градовима и општинама које су већ отпочеле пројекте управљања отпадом и развиле програме рециклаже. Још критичнији је став председника Самосталног синдиката комуналне делатности Милана Грујића. Он је оценио да је Предлог новог закона лошији чак и од садашњих решења.

„Десило се први пут да је предложени Нацрт закона много гори од постојећег закона. Овај предложени текст закона не задовољава ниједан од потребних елемената и садржину коју треба да регулише. Од закона очекујемо да реши проблеме који се односе на политику цена комуналних услуга, да реши улогу регулаторног тела које треба да спроводи закон, затим надлежност локалне самоуправе, али и положај корисника услуга комуналних предузећа“ – истакао је Грујић.

Градоначелник Ниша Милош Симоновић упозорава да би нови закон могао да нанесе штету Пројекту управљања отпадом, чија реализација је отпочела у том граду.

„За нас је јако важан процес који смо започели по питању система управљања отпадом, па се надам да ћемо до овог закона о комуналним делатностима ми већ завршити неколико фаза, тако да по питању управљања отпадом нећемо потпасти под исти, јер би он успорио читав процес“ – нагласио је Симоновић.

И. Краснић

Ни штедња се не исплати

Систем комуналних услуга више од 50 година није доживео озбиљну реформу, осавремењивање и модернизацију – наводе стручњаци. Један од примера је да у Србији никада није дошло до реформе система наплате димничарских услуга, те велики број грађана још увек плаћа те услуге иако не користи димњак. Такође, корисницима услуга водовода, на пример, није јасно како то да је у развијенијим земљама могуће да се евидентира и према утрошку наплаћује топлотна енергија, док у Србији није могуће платити воду по стварном утрошку него се утрошена вода у стамбеном објекту паушално дели на домаћинства, односно чланове домаћинства. „То не оставља могућност за рационално понашање. Боравили или не у стану месец дана, платићете воду за комшију који је, рецимо, немилице троши“ – наводи се у анкети која је спроведена међу корисницима услуга комуналних система.

Обука успешних студената

Градоначелник Београда Драган Ђилас и ректор Универзитета у Београду, професор др Бранко Ковачевић, почетком априла су потписали Протокол о сарадњи у области организовања и реализовања универзитетске праксе студената у јавним и јавним комуналним предузећима града Београда.

Захваљујући пројекту стицање праксе волонтирањем, под називом „БГ пракса 2010“, сто четрдесет апсолвентата и студената завршних година Београдског универзитета имало је шестомесечну праксу у неком од наведених предузећа. Замисао иницијатора овог корисног пројекта била је да се будући академци лакше запосле, јер послодавци данас углавном бирају кандидате са искуством.

За непуних месец дана, колико је конкурс био отворен, пријавило се двоструко више студената од предвиђеног броја. Након селекције кандидати су према сопственој жељи, односно профилу будућег занимања, отпочели са стручном праксом.

Драгоцено искуство

У „Београдским електранама“, 25. маја ове године, осам студената је добило могућност да стекне драгоцено професионално искуство, и то у организационим целинама: Производња и дистрибуција, Инжењеринг и одржавање, Информационе технологије и Центар за испитивање, квалитет и екологију.

Један од студената-волонтера била је Дубравка Јованчић.

Шест месеци на пракси је брзо протекло, а Дубравка је у међувремену стекла и звање дипломираног инжењера електротехнике. Последњег волонтерског радног дана, 24. новембра, Дубравка је дала и изјаву за РТВ Студио Б, медијску кућу која је пратила реализацију целог пројекта. На питање новинарке како би прокоментарисала протекли период у „Београдске електране“, Дубравка је одговорила да је изузетно задовољна и да јој стечено искуство много значи јер је видела који су начини рада у јавним предузећима.

„Када сам бирала на које место да се пријавим, пошто сам се јављала на више конкурса, „Београдске електране“ су биле на врху листе зато што имају најинтересантније врсте послова, које су највише

у додир са оним што сам студирала. За мене је ово искуство било одлично и веома ће ми користити у каријери“ – рекла је Дубравка Јованчић.

На питање, како ју је прихватио колектив, Дубравка је нагласила да су запослени у „Београдским електранама“ изузетно добри људи, да су одговарали на свако њено питање и помагали јој у свему што је било потребно.

Утисак који је она оставила на непосредно радно окружење, изнео је њен ментор Војислав Марковић, инжењер за праћење и одржавање МРО и НУС из ОЦ Производња и дистрибуција топлотне енергије:

„Дубравка је у протеклих шест месеци показала да је веома заинтересована за рад и решавање проблема, дакле добар је кандидат. Већ после пар месеци почела је самостално да обавља одређене послове, али и да испуњава и решава задатке. Наша организациона целина је заинтересована да са Дубравком настави сарадњу, уколико нам то дозволе могућности, јер смо веома задовољни њеним радом, а ја, као њен ментор, нарочито.“

„Програм практичног усавршавања требало би да буде настављен и у 2011. години. Београд је универзитетски центар и наша жеља је да за све студенте обезбедимо простор за стручно усавршавање које ће бити драгоценост у њиховим даљим каријерама“ – нагласила је Нада Думић, члан Градског већа Скупштине града Београда.

С. Луковић

Цене енергената натерале на поскупљење

Градско веће Града Београда донело је Одлуку да од 1. новембра 2010. године цена грејања за кориснике из категорије домаћинства буде коригована за 30 одсто. Тако корисници грејање плаћају 77,48 динара по метру квадратном, односно 83,68 динара са ПДВ-ом, док су власницима пословног простора рачуни за грејање увећани за 13 одсто. Такође, за 50 одсто коригована је и цена за припрему потрошне топле воде.

„Због све израженијег диспаритета цена грејања и цена енергената били смо принуђени на корекцију цена. Цена грејања није могла да покрије ни основне трошкове набавке енергената, па су ‘Београдске електране’ дошле у незавидну ситуацију. Да цена није коригована не бисмо могли да испуњавамо обавезе према добављачима енергената, а дошли бисмо и у ситуацију да не можемо да испунимо наш основни задатак – да грејемо станове грађана Београда” – рекао је Зоран Предић, генерални директор „Београдских електрана“ и подсетио да је цена грејања последњи пут коригована 1. јануара 2009. године, док су цене енергената у међувремену значајно порасле.

Горан Алексић, члан Градског већа, истакао је да су цену грејања искључиво одредиле цене енергената (природног гаса и мазута), које „Београдске електране“ користе у производњи топлотне енергије и подсетио да је цена гаса прошле године износила 24,28 динара по метру кубном, док ове године, на почетку грејне сезоне, кошта више од 37 динара. Према његовим речима, постоји велика вероватноћа да се у даљим преговорима Владе Србије, „Србијагаса“ и Удружења топлана свих градова – корисника гаса – дође до најповољније цене која би требало да износи око 35 динара по кубном метру, а на основу које је и урађена ова корекција цене грејања у Београду.

„Оно што је важно, Град и даље неће мењати политику према којој ће Београђани рачуне за грејање плаћати на 12 месечних рата без камате. Такође, сви суграђани који имају статус социјално угрожене категорије неће плаћати грејање ни динар више него сада” – нагласио је Алексић и додао да ће Град хитним и додатним мерама помоћи грађанима који су социјално угрожени.

Ненад Ђаковац, заменик генералног директора, рекао је да повећање цене грејања не сме да се доводи у везу са оним грађанима који нису редовне платише, већ је резултат диспаритета између цене грејања и цена енергената. Ђаковац је нагласио да је у овој

години примарни енергент – гас поскупео за преко 50 одсто, а од октобра прошле године за више од 65 одсто. „Учинили смо све да повећамо наплату. Тако смо у септембру ове године од физичких лица преко ‘Инфостана’ наплатили око 20 милиона динара више него у августу. У октобру је наплаћено 28 милиона динара више у односу на месец септембар. Када је у питању пословни простор, у септембру је у поређењу са августом забележено повећање наплате у износу од 37 милиона динара. Из овога се може видети да наплата иде узлазном линијом, па тако када је реч о пословном простору степен наплате је повећан на 92 одсто, док је за становништво око 80 одсто” – казао је Ђаковац.

Оштрије према неплатишима

Ненад Ђаковац је истакао да ће бити пооштрена акција искључења нередовних платиша из система даљинског грејања, без обзира на то да ли су у питању појединци, државне установе и слично. Међутим, изузеци ће бити школе, обданишта, здравствене установе, центри за стара лица, према којима ће „Београдске електране“ бити максимално флексибилне у складу са политиком Града Београда. С друге стране, наше предузеће ће и даље нудити дужницима могућност потписивања протокола, након чега ће они имати прилику да након уплате од 30 одсто дуга, остатак измире у шест једнаких рата. Дуг који грађани Београда имају према „Београдским електранама“ износи укупно око 5,2 милијарде динара, од чега је 1,4 милијарди за пословни простор и 3,8 за стамбени простор.

Скупштина града омогућила дужницима још једну шансу

На основу одлуке Градског већа, „Инфостан“ је спровео нову акцију наплате такозваних старих дугова за услуге комуналних градских предузећа. Новом понудом обухваћена су неизмирена дуговања по донетим судским решењима, закључно са крајем 2009. године. Корисницима – дужницима дата је нова могућност, што подразумева потписивање споразума према којем дуговања могу да се измире на рате. Предлог споразума и детаљно обавештење о условима под којима се он може склопити достављени су дужницима уз септембарску уплатницу. Према најновијим подацима око 126 хиљада београдских домаћинстава дугује 11,5 милијарди динара за комуналне и друге услуге које су користили у претходних десет година.

Сви дужници потписивањем споразума стичу право да дуг плате у ратама, које износи исто као и месечни рачуни за „Инфостан“, што значи да дужници сваког месеца добијају две уплатнице на исти износ. Број рата зависи од висине дуга и висине месечне

аконтације, а рокови доспећа остају исти као и за месечне рачуне. За време трајања споразума на износ преосталог дуга по донетим решењима неће се обрачунавати камате. Рок за потписивање споразума о исплати дугова на рате био је 31. децембар 2010. године.

Износ дуга за који је понуђен споразум сваког месеца је наведен у тачки 1. рачуна и сви грађани су од новембра прошле године, када се започело са издавањем уплатница у новој форми, редовно обавештавани о висини свог дуга. Овом акцијом „Инфостан“ је, како су навели у овом предузећу, желео да изађе у сусрет грађанима и помогне свима који имају неизмирене обавезе закључно са 31. децембром 2009. године. Истовремено су замољени они који нису редовно плаћали своје обавезе да то учине. Из овог предузећа подсећају да већина Београђана редовно измирује све своје обавезе преко обједињеног рачуна.

Крећемо из свог „дворишта“

У наплату дуговања за комуналне услуге и производе Управа града Београда креће из свог „дворишта“. Градски челници очекују да ће се после покретања поступка блокаде дела примања запослених у јавним комуналним предузећима намирити део њихових дугова за неплаћене комуналне услуге. То значи да је наплаћивање дугова за комуналне услуге и производе (грејање, вода, одношење смећа...) прво почело у „двориштима“ предузећа која пружају ове услуге, јер је нереално и неморално да за, рецимо, воду или грејање, највише дугују баш они који раде у компанијама које снабдевају кориснике.

Следеће на удару за подмиривање дуговања биће зараде запослених у Градској управи, а тек онда ће на ред доћи и остали суграђани.

Један дневни лист је сазнао у Градској управи да ће „ускоро са банковних рачуна бити скинут део прихода радника комуналних предузећа који нису измирили финансијске обавезе према „Инфостану“. То значи да ће принудна наплата кренути баш у „Инфостану“, „Водоводу“, „Електранама“, „Градској чистоћи“... Не може неко ко је запослен у градском предузећу и редовно прима плату да дугује за комуналне услуге, и то градским предузећима – кажу у Градској управи.

Ово је само први корак који Београд планира да предузме како би решио проблем дужника који не плаћају комуналне услуга, али такође и оних који не измирују обавезе по основу пореза на имовину, локалне комуналне таксе и накнаде за коришћење грађевинског земљишта. Уколико до почетка јануара привредни субјекти, предузећа и фирме не измире своје обавезе биће им блокирани рачуни док се дуг не исплати у целости. Ову могућност Управи јавних прихода даје Закон о пореском поступку и пореској администрацији како би се наплатила сва потраживања.

На основу судских пресуда, када је реч о неизмиреним рачунима Београђана, дакле, физичким лицима, наплаћиваће се дуговања блокирањем једног дела зараде – кажу у Управи прихода. Ипак, због тешке економске ситуације то неће бити максималан – расположиви износ слободних средстава. Пресеком дуговања у септембру ове године установили смо да Београду претходних година на име пореза, ко-

муналних такси и накнаде за уређење грађевинског земљишта није уплаћено 14 милијарди динара – кажу у Пореској управи града.

Такође, дуговања грађана, односно корисника услуга градских комуналних предузећа премашују чак 11 милијарди динара. То је један од основних разлога зашто градска предузећа тешко функционишу. Да је дуг за испоручену топлотну енергију наплаћен од дужника, проблем са уговарањем гаса за ову грејну сезону не би егзистирао.

Управа јавних прихода је током ове године наплатила обавезе у укупном износу од 15 милијарди динара. На основу пореза на имовину грађани су уплатили 2,9 милијарди, привредници су по истом основу издвојили 3,2 милијарде, док је на име локалних комуналних такси добијено нешто више од 2 милијарде динара. Највише новца (6,8 милијарди динара) наплаћено је од накнаде за коришћење грађевинског земљишта.

И. К.

Влада платила дуг „Електранама“

Влада Србије платила је „Београдским електранама“ дуг за грејање од 70 милиона динара. У Влади су навели да су сада све обавезе за грејање објеката под њиховом ингеренцијом у потпуности измирене. Поред тога, Влада Србије је уплатила на рачун Београда 2,1 милијарду динара на име накнаде за коришћење грађевинског земљишта. Овај новац Град ће преусмерити „Београдским електранама“ како би био измирен део дуговања за гас „Србијагас“.

Већ 30 година помажемо онима којима је помоћ најпотребнија

У амбуланти „Београдских електрана“ 29. септембра 2010. године, у сарадњи са Заводом за трансфузију крви Србије, организована је редовна акција добровољног давања крви запослених. Овог пута прослављен је и јубилеј, јер се ова акција у нашем предузећу спроводи већ 30 година.

Запослени „Београдских електрана“ у сарадњи са Заводом за трансфузију редовно добровољно дају крв два пута годишње, у акцијама које се спровode пред почетак грејне сезоне (крај септембра) и на крају грејне сезоне (почетак маја). У свакој од ових акција више од 100 запослених „Београдских електрана“ добровољно да крв.

Према речима Миодрага Сарића – шефа Службе за праћење утрошака пословања, као и дугогодишњег организатора акција добровољног давања крви запослених у „Београдским електранама“ – наше колеге се редовно одазивају позивима. „Солидарност је нешто што је дубоко усађено у свест наших колега. Међу многобројним даваоцима има и оних који се одазивају сваком позиву, али и поред редовних

акција које се спровode у предузећу, они дају крв и на другим местима. Тако има колега који су својим хуманим гестом помогли више од 100 пута“ – каже Сарић.

Важно је знати да се крв не може дати само „с добром вољом“. Пре сваког давања крви попуњава се веома опширан упитник, у којем се обрађује комплетно здравствено стање потенцијалног даваоца. Неким питањима задире се чак и у приватност, односно интиму добровољног даваоца, али како је здравље примаоца крви примарно, овим одговорима се елиминисе свака сумња. Такозвани „кандидат“ мора да буде здрав, односно да прође контролу надлежног лекара, а тек након тога може да добровољно да крв. Дакле, пре сваког давања крви ова процедура мора да буде испоштована.

Племенитост је у сваком случају неспорна, а међу добровољним даваоцима крви све је више запослених у „Београдским електранама“.

И. К.

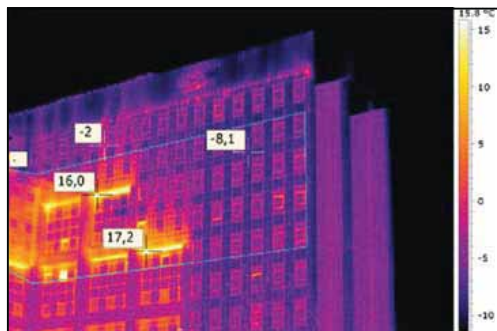

„Београдске електране“: некад и сад

Папрене цене енергената натераће нас на штедњу

Сталан раст цена енергената покренуо је низ разговора и расправа у Србији, прецизније у надлежним институцијама – министарствима за рударство и енергетику, планирање и финансије – о рационалном коришћењу енергије, нарочито топлотне. Тако је тема о енергетској ефикасности подстакнута сталним растом цена енергената. С обзиром на то да Србија, према подацима стручњака Светске банке, троши око четири пута више енергије од просека у земљама ЕУ, да од укупне потрошње чак 40 одсто „оде“ у зградарству на грејање и хлађење, да држава увози више од 80 одсто потребних енергената (а при том је сиромашна) и да се међусобни дугови спирално повећавају – крајње је време за отварање болне теме у коју су укључене и топлане у Београду, Новом Саду и Нишу.

Основне теме су инвестиције у мере енергетске ефикасности у домену производње, дистрибуције, али и потрошње топлотне енергије, као и да се што пре примене савременији начини обрачуна. Из ових закључака проистиче да топланама треба обезбедити економски оправдане цене топлотне енергије, засноване на тржишним принципима. У дискусију се укључила и немачка владина организација за техничку сарадњу ГТЗ, чији представник у Србији Волфганг Шит каже да је његов задатак да представнике надлежних министарстава и локалних самоуправа упозна са искуствима земаља ЕУ из области енергетске ефикасности.

„У Србији је било проблема са институционалним оквиром увођења енергетске ефикасности јер се до краја 2009. године није знало које министарство је надлежно за ову област. Током септембра 2010. године завршени су правилници који ће регулисати ову област. Они ће бити јавно представљени током

наредних месеци и требало би да почну да се примењују почетком 2011. године. Већ крајем следеће године видеће се ефекти примене тих аката, па уколико тржиште буде позитивно реаговало следећи пропис који ће бити донет је закон о енергетској ефикасности у зградарству“ – каже Волфганг Шит.

То значи да би свака зграда имала сопствен енергетски пасош, на основу кога ће бити прецизиран начин обрачуна потрошње топлотне енергије. Закон предвиђа и институт лиценцираног енергетског менаџера, који ће обуку завршавати по моделу западних стандарда. Након добијања лиценце менаџери ће, на основу методологије за израчунавање утрошака енергије, издавати енергетске пасоше, али и, како сазнаје „Инфобел“, одобравати скупштинама станара или правним лицима, апликације за повољне државне кредите за побољшање мера енергетске ефикасности у зградарству. У њиховој надлежности такође ће бити да контролишу да ли се пројекти за побољшање енергетске ефикасности спроводе по закону, односно да ли се новац добијен по повољним условима троши на прави начин.

Поред тога, биће анализирани енергетски потенцијали зграда и биће позване све компаније из Немачке, Словеније и Србије које се баве мерењем утрошене енергије да учествују у великом пројекту, којим ће бити отворено потпуно ново тржиште. Како кажу стручњаци из ГТЗ-а, Влада Србије најалост и даље нема инструменте за планирање енергетске ефикасности јер не поседује податке о висини потребних финансијских средстава, затим не зна где би била усмерена та средства, а нема ни податке о енергетским потенцијалима зграда. Практично, још не постоји регулатива, као ни подаци.

Када су у питању топлане – произвођачи енергије – систем мора да буде дефинисан кроз одлуке скупштина градова, али и тарифне системе за испоруку топлотне енергије. Предуслов је модернизација предајних станица, односно уградња ултразвучних мерача. Међутим, иако је тај процес спроведен у Београду, Новом Саду, Панчеву и Суботици, то није остварено у пуној мери. Како ће преостале 54 топлане спровести потребну модернизацију остаје непознаница. Изузетак представљају поједине топлане које су приступиле такзваном програму 4 немачке KfW банке.

И. К.

ВЕСТИ - ВЕСТИ - ВЕСТИ

Израђен још један пословни објекат

Почетком децембра 2010. године први „станари“ су се уселили у просторије новог пословног простора предузећа у оквиру топлане „Нови Београд“ у Улици Савски насип 11. Радови на изградњи зграде број два започети су крајем јуна, а завршени крајем новембра 2010. године. Наиме, према пројекту нови пословни објекат чиниће три зграде међусобно повезане ходницима и инсталацијама. До сада су завршена два објекта, а у плану је да трећа зграда буде израђена у току следеће године. Први објекат има 1.010 метара квадратних, док је нето површина зграде број два 1.700 метара квадратних, плус енергетски блок од 50 метара квадратних. Објекат је израђен на три етажне, има 55 канцеларија, степениште, мокре чворове и техничке просторије. У близини зграде број један саграђен је енергетски блок и постављена је трафо-станица из које ће се напајати сва три објекта.

Ј. Д.

Градоначелник основао Радну групу за гас

На основу решења градоначелника, град је основао Радну групу за гас која ће имати значајну улогу у планирању и подстицању бржег развоја гасоводне мреже. Председник Радне групе за гас је Марко Стојановић, директор Управе за енергетику.

Марко Стојановић, директор Управе за енергетику

Према речима Стојановића, гасификација града је до сада имала неповољан конкурентски статус у односу на топлификацију, иако гас пружа значајне погодности. „Потребно је успоставити реалне односе који ће омогућити, како за потрошаче тако и за испоручиоце енер-

гије, најрационалније и, са становишта тржишта, најповољније решење. Такође, циљ је ефикасније превазилажење проблема који настају због недоречености саме регулативе када је у питању процес изградње и коришћења енергетских објеката. Проблема посебно има у области координираног планирања развоја и изградње топлификационе и гасификационе мреже на подручју града“ – истакао је Стојановић. „Процес планирања, изградње и начин коришћења топлификационе мреже“, додао је Стојановић, „у потпуности је покривен ингеренцијатама и одлукама на нивоу Града. Ради реализације задатака Радна група за гас може ангажовати стручне институције, експертске групе и појединце, као и прибављати податке од организационих јединица и стручних служби Градске управе, државних органа и организација.“

Гас најчистија енергија

Чиста енергија неће у скороје време долазити од сунца и ветра, сматра амерички стручњак за енергетику Роберт Брајс. Изливање нафте у Мексичком заливу појачало је настојања за прелазак са течних фосилних горива на чисте, обновљиве изворе енергије. Чак и велике нафтне компаније сада хвале турбине на ветар и соларне панеле, али Брајс каже да чиста енергија у догледној будућности неће долазити од сунца и ветра. У својој новој књизи „Глад за струјом“ Брајс анализира енергетску сцену уз помоћ статистике, физике и математике, како би показао да су најпопуларнији извори – сунце и ветар – скупи и неефикасни. На пример, он упоређује такозвану „густину енергије“ турбине на ветар и природног гаса, на основу потребног земљишта. „Густина енергије турбине на ветар је 1 до 1,2 вата по квадратном метру, у поређењу са извором земног гаса од око 28 вати по квадратном метру, што је око 20 пута више“ – каже Брајс. Стална тема дебата о енергији у Америци је зависност од увозне нафте. У својој књизи Брајс истиче да су за магнете у генераторима неопходни ретки метали, као што је неодимијум, а да се чак 95 одсто резерви тих метала налази у Кини. „Лако би могло да се деси да једну врсту зависности, ону од нафтног тржишта, заменимо зависношћу од тржишта ретким металима, које практично контролише Кина“ – објашњава Брајс. У говорима широм САД-а Брајс се залаже за реалнији приступ, јер каже да би за покривање садашњих потреба алтернативни извори требало да замене 23 Саудијске Арабије. Брајс објашњава да је природни гас најјефтинији, најчистији и најраспрострањенији извор тренутно на располагању у Америци, а да је нуклеарна енергија – енергија будућности.

Шкундрић: Ускоро енергетски менаџмент

„У Србији је неопходно повећати енергетску ефикасност и рационалну употребу енергије. Енергетска ефикасност неопходна је ради подизања конкурентности српске привреде“ – рекао је министар Петар Шкундрић и додао да је за повећање енергетске ефикасности у Србији потребно увођење енергетског менаџмента у потрошњи енергије, пре свега за велике потрошаче. „Рационално газдовање енергијом подразумева организован начин праћења потрошње енергије и мере за смањење потрошње кроз повећање енергетске ефикасности. Кроз именовање особа задужених да воде рачуна о рационалној употреби енергије и увођењем система обавезујућег извештавања о потрошњи енергије и предузетим мерама, за

велике потрошаче планирамо да остваримо значајне уштеде на овом пољу“ – навео је министар.

Шкундрић је такође рекао да је у току израда закона о рационалној употреби енергије, који предвиђа оснивање Фонда за енергетску ефикасност. Поменути закон би требало да буде

и правни основ за увођење субвенција, фискалних и других олакшица и подстицаја за пројекте за унапређење енергетске ефикасности.

Прва соларна електрана у Кикинди?

Прва соларна електрана базирана на обновљивим изворима енергије, капацитета 30 мегавата, могла би да почне да се гради релативно скоро. Предвиђено је да ова соларна електрана буде на територији општине Кикинда, која је у категорији подручја са највећим бројем сунчаних дана у години. Ако се преговори успешно окончају, на основу недавно потписаног Меморандума о сарадњи између Покрајинског секретаријата за енергетику и кинеске државне компаније ЦХД, Кинези би ово еколошко-енергетско постројење подигли о свом трошку и са сопственим ресурсима. Оквирна цена неопходна за изградњу соларне електране износи 75 до 105 милиона евра, односно 2,5 до 3,5 милиона евра по киловату. О појединостима овог пословног аранжмана, који ће бити регулисан посебним уговорима и споразумима, јавност ће бити обавештена почетком следеће године.

Влада Србије и Град Београд помажу топланама

До краја године грађани Србије који се греју преко топловодне мреже неће имати проблема са грејањем – саопштено је крајем новембра из Удржења топлана Србије. Удружење је са Владом Србије склопило договор да 39 топлана са подручја Србије добије укупно 27.500 тона мазута из републичких робних резерви. Договор обавезује топлане да добијени енергент врате у року од два месеца. За „Београдске електране“ – које су највећи потрошач енергената јер греју преко 20 милиона метара квадратних стамбеног и пословног простора – Град Београд је ребалансом буџета обезбедио 2,6 милијарди динара за плаћање гаса.

Морем плове „соларни бродови“

Планет Солар, 31 метар дугачак и 15 метара широк, највећи је соларни брод на планети. Његове моторе покреће електрична енергија произведена помоћу 500 квадратних метара соларних плоча, што значи да овај пловећи „хотел“ плови не емитујући ни грама CO₂. Док представници 190 земаља света траже решење за климатске промене у Канкуну, у Мексички залив упловио је највећи соларни брод на свету, који креаторима наше будућности треба да покаже да где има воље – има и начина. Sun Power-ових 38.000 модерних фотоћелија има 22-процентну искористивост, па су, наводно, способне да генеришу 103,4 kW соларне енергије.

Иначе, само је двадесетак kW довољно да највећи соларни брод постигне брзину од осам чворова, односно 15 километара на час. Брод – технолошко чудо, тешко 60 тона, произведено је у Knierim Yacht Clubu у немачком Киелу. Његови творци, Швајцарац Рафаел Домјан и Француз Жерар д'Абовил (први човек који је успешно превеслао Атлантик), верују да ће Планет Солар постати најбржи брод који је опловио нашу планету. Читав пројекат коштао је 16 милиона евра. Ови визионари подсећају да су највећа открића наше планете остварена управо пловилима.

Уређивачки колегијум ИнфоБЕла

Служба за информисање и комуникацију
Игор Краснић, Јелена Дикић, Милена Мандић, Снежана Луковић
Савски насип 11, 11070 Нови Београд
Тираж: 2.500

ПИШИТЕ НАМ:

• интерном поштом
са назнаком
Служба за информисање
• путем електронске поште
informisanje@beoelektrane.rs

